

NAÜ SZAKÉRTŐI MISSZIÓ MAGYARORSZÁG ATOMENERGIA-FELÜGYELETI RENDSZERÉNEK FELÜLVIZSGÁLATÁRA

Budapest, Magyarország – A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) nukleáris biztonsági és sugárvédelmi szakértőkből álló missziója befejezte 12 napos tevékenységét, amelynek célja az atomenergia hazai alkalmazását felügyelő hatósági rendszer felülvizsgálata volt.

Az IRRS-misszió megállapította, hogy a magyar szakemberek erősen elkötelezettek az ország nukleáris programja és a különféle radioaktív anyagokkal kapcsolatos alkalmazások szigorú felügyelete mellett.

Magyarország kihívások előtt áll, beleértve az érintett hatóságok közötti feladat- és hatáskör megosztás átfogó átalakításának befejezését, a felügyeleti hatósági rendszer tényleges függetlenségének biztosítását - állapította meg az IRRS-misszió.

Az Országgyűlés által ez év elején elfogadott jogszabály-módosítások segíthetik megoldani a fenti kérdéseket azáltal, hogy az OAH felügyeleti szerepét kiterjesztik a kapacitásfenntartás érdekében megépülő új atomerőművi blokkok építésének megkezdése előtt.

“A felülvizsgálat azt mutatta, hogy Magyarország átfogó nukleáris felügyeleti programmal rendelkezik, amely jelenleg változások alatt áll, köszönhetően elsősorban az új atomerőművi blokkok építésének és a feladat- és hatáskörök átcsoportosításának.” – mondta az IRRS-misszió vezetője, Michael R. Johnson, az Amerikai Egyesült Államok Nukleáris Biztonsági Hatósága Reaktor és Felkészülési Programjainak igazgatója.

“A misszió úgy gondolja, hogy a hatósági függetlenség teljes megteremtése, a hatósági együttműködés, valamint a hatósági felügyeletet érintő ajánlások és javaslatok Magyarország javát szolgálják, ha ezek alapján megfelelő intézkedéseket hajtanak végre.” - mondta az igazgató a misszió záró értekezletén.

A Magyar Kormány kezdeményezte annak idején ezt a felülvizsgálatot annak érdekében, hogy a magyar hatósági rendszert és felügyeleti eljárásait összevessék a NAÜ ajánlásaival.

Fichtinger Gyula, az OAH főigazgatója elmondta, hogy a nemzetközi felülvizsgálat jelentős hozzáadott értéket képvisel a magyar hatósági rendszer számára. “Az IRRS-misszió megállapításai segíteni fognak abban, hogy fejlesszük a hatósági rendszert” – mondta. Magyarország 2-3 éven belül úgynevezett utóellenőrző missziót fogad.

A 20 főből álló IRRS-misszió 11 NAÜ tagállam – Kanada, Kuba, Finnország, Franciaország, Görögország, Pakisztán, Szlovénia, Svédország, Egyesült Királyság, Amerikai Egyesült Államok és Hollandia – valamint a NAÜ 4 szakértőjéből állt.

A szakértők Budapesten kormányzati tisztviselőkkel, és a négy hatóság – Országos Atomenergia Hivatal, ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal, Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve Sugáregészségügyi Decentruma, Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya – vezetőivel és szakembereivel találkoztak.

Greg Rzentkowski, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség Nukleáris Létesítmények Biztonsága Divíziójának igazgatója elmondta, hogy Magyarország az IRRS-misszió meghívásával bizonyította a nukleáris biztonság iránti erős elkötelezettségét.

„Az IRRS felülvizsgáló csoport teljes körű együttműködést, nagyon nyitott és átlátható hozzáállást tapasztalt a magyar partnerek részéről, a hatósági, műszaki és szabályozási kérdések megvitatásában” – mondta, kiemelve, hogy Magyarország úgy döntött, a végleges jelentést a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi.

Az IRRS-misszió többek között az alábbi jó gyakorlatokat azonosította:

- Magyarország kidolgozott egy több blokkra vonatkozó, szigorú balesetelhárítási gyakorlatot;
- az OAH a biztonsági teljesítmény értékelésére vonatkozó mutatószámokat vezetett be a két kutatóreaktorra és a Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolójára vonatkozóan;
- az OAH kifejlesztett egy hatékony tapasztalat- és tudásadatbázist az atomenergia magyarországi felhasználása terén.

A misszió ajánlásokat és javaslatokat tett a Kormány és a felügyeleti hatósági rendszer számára:

- a Kormánynak meg kell teremtenie a felügyeleti hatóság hatékony függetlenségét;
- a Kormánynak biztosítani kell a megfelelő anyagi és emberi erőforrásokat a hatóságok részére;
- a Kormánynak meg kell vizsgálnia, hogy milyen lépések szükségesek a hatóságok közötti koordináció és együttműködés hatékonyságának javítása érdekében;
- a hatóságoknak olyan szervezeti struktúrát kell létrehozni, amellyel maradéktalanul meg tudnak felelni a törvény által előírt kötelezettségeknek;
- a hatóságoknak fejleszteniük kell irányítási rendszerüket, olyan belső eljárásrendek kidolgozásával, amelyek támogatják az erős biztonsági kultúrát.

A záró jelentést három hónapon belül küldik meg a Magyar Kormánynak.

TÉNYEK MAGYARORSZÁGRÓL: Magyarország négy működő atomerőművi blokkal rendelkezik Pakson, amelyek összteljesítménye 2000 MW, s amelyek így az állam villamosenergia-termelésének csaknem 54%-át adták 2014-ben. Magyarországon működik továbbá két kutató reaktor, a kiegészített kazetták átmeneti tárolója és két radioaktív hulladék-tároló. A radioaktív anyagok alkalmazása az egészségügyben, iparban és kutatásban szintén számottevő.

AZ IRRS MISSZIÓKRÓL RÖVIDEN: a missziók célja, hogy a nukleáris hatósági rendszer infrastruktúráját erősítsék, kiemelve, hogy a nukleáris biztonság garantálása végső soron minden esetben az adott állam felelőssége. A missziók áttekintik a felügyeleti, műszaki és általános kérdéseket, összevetve a NAÜ ajánlásaival és – ahol az indokolt – egyéb jó gyakorlatokkal.

További információ az IRRS-misszióról: IAEA Website (<http://www-ns.iaea.org/reviews/rs-reviews.asp>).

Sajtókapcsolat
IAEA Press Office
[43] 1 2600 21273
press@iaea.org